

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Р1 363/2020
09.09.2020. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Божицара Вујичића, председника већа, Весне Субић и Бисерке Живановић, чланова већа, у правној ствари по тужби тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Дарко Милић, адвокат из ..., против тужене „ОТП банке Србија“ а.д. Нови Сад, ради утврђења ништавости и стицања без основа, одлучујући о сукобу месне надлежности између Основног суда у Алексинцу, Судска јединица Сокобања и Основног суда у Новом Саду, у седници већа одржаној 09.09.2020. године, донео је

РЕШЕЊЕ

За суђење у овој правној ствари **МЕСНО ЈЕ НАДЛЕЖАН** Основни суд у Алексинцу.

Образложење

Основном суду у Алексинцу, Судској јединици Сокобања 29.05.2020. године тужилац је поднео тужбу ради утврђења ништавости одредбе члана 8. став 1. тачка 1. уговора о готовинском кредиту за рефинансирање у РСД број .. закљученог у Сокобањи 03.04.2012. године између парничних странака, којом је предвиђено право тужене банке да од тужиоца, као корисника кредита, наплати трошкове обраде кредита и исплате износа од 4.603,00 динара, који је тужена тужиоцу, по тврдњи тужбе, по овом основу одмах по исплати средстава кредита наплатила, са законском затезном каматом од дана стицања без основа до исплате.

По пријему тужбе, Основни суд у Алексинцу, Судска јединица Сокобања се решењем П 475/2020 од 15.06.2020. године, применом чл. 19. и 65. Закона о парничном поступку огласио месно ненадлежним за поступање у овој правној ствари и по правноснажности решења списе уступио Основном суду у Новом Саду, као стварно и месно надлежном суду, јер је чланом 20. уговора, из којег је проистекао спорни однос, за случај спора уговорена надлежност суда у Новом Саду.

Основни суд у Новом Саду није прихватио месну надлежаност и уз пропратни акт П 13683/20 од 24.08.2020. године је предмет доставио Врховном касационом суду ради решавања сукоба месне надлежности.

Решавајући настали сукоб месне надлежности, на основу члана 30. став 2. Закона о уређењу судова ("Службени гласник РС", бр. 116/2008, 104/2009, 101/2010, 31/2011, 78/2011, 101/2011, 101/2013, 40/2015, 106/2015, 13/2016, 108/2016, 113/2017, 65/2018- УС, 87/2018, 88/2018- УС) и члана 22. став 1. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС", бр. 72/2011, 49/2013-УС, 74/2013- УС, 55/2014, 87/2018,

18/2020, у даљем тексту: ЗПП) Врховни касациони суд је оценио да је за поступање у овом предмету надлежан Основни суд у Алексинцу, Судска јединица Сокобања.

Чланом 19. став 1. ЗПП прописано је да ће се суд по службеној дужности огласити месно ненадлежним ако постоји искључива месна надлежност неког суда, а ставом 3. истог члана да се суд може по приговору месне ненадлежности туженог огласити месно ненадлежним у року од осам дана од дана пријема одговора на тужбу.

Одредбом члана 38. ЗПП прописано је да се тужба подноси суду који је опште месно надлежан, ако законом није другачије прописано. Одредбом члана 40. став 2. истог закона прописано је да је за суђење у споровима против правних лица опште месно надлежан суд на чијем се подручју налази њихово седиште, према извештају Агенције за привредне регистре. Одредбом члана 54. истог закона прописано је да је за суђење у споровима против правног лица које има огранак изван свог седишта, ако спор произлази из правног односа тог огранка, поред суда опште месне надлежности, надлежан и суд на чијем се подручју налази тај огранак.

Одредбом члана 65. став 1. ЗПП прописано је да ако законом није прописана искључива месна надлежност неког суда, странке могу да се споразумеју да им у првом степену суди суд који није месно надлежан, под условом да је тај суд стварно надлежан. Према ставу 3. истог члана споразум из ст. 1. овог члана производи правно дејство само ако је састављен у писаном облику и ако се односи на одређени спор или више спорова који сви проистичу из одређеног правног односа. Одредбом става 4. истог члана је прописано да исправу о споразуму (о уговореној месној надлежности) тужилац мора да приложи уз тужбу, а тужени уз приговор ненадлежности.

Када за одређене врсте спорова одредбама Закона о парничном поступку није предвиђена искључива месна надлежност неког суда, као у конкретном случају, тужилац врши избор месно надлежног суда подношењем тужбе суду опште месне надлежности (према седишту туженог) или суду на чијем подручју се налази огранак туженог правног лица изван његовог седишта, јер спор произлази из правног односа тог огранка са тужиоцем.

У случају да су странке у смислу члана 65. ЗПП уговориле месну надлежност неког суда, тужилац врши избор између суда који је месно надлежан према одредбама Закона о парничном поступку и суда чија је надлежност уговорена. У ситуацији када тужена страна истакне приговор месне ненадлежности, позивајући се на уговорену месну надлежност, тада се имају применити одредбе споразума парничних странака о уговореној надлежности.

У конкретном случају, по оцени Врховног касационог суда за суђење у овој правној ствари месно је надлежан Основни суд у Алексинцу, на чијем подручју се налази огранак туженог у којем су парничне странке закључиле спорни уговор и чију месну надлежност је тужилац, на коме је било право избора месно надлежног суда и засновао подношењем тужбе. Основни суд у Алексинцу, Судска јединица Сокобања је могао да се огласи месно ненадлежним за поступање у овој правној ствари само по евентуалном приговору туженог о месној ненадлежности, с позивом на уговорену надлежност Основног суда у Новом Саду, који приговор у конкретном случају није поднет.

Из наведених разлога, применом члана 22. став 1. ЗПП, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци.

Председник већа – судија
Божидар Вујичић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић